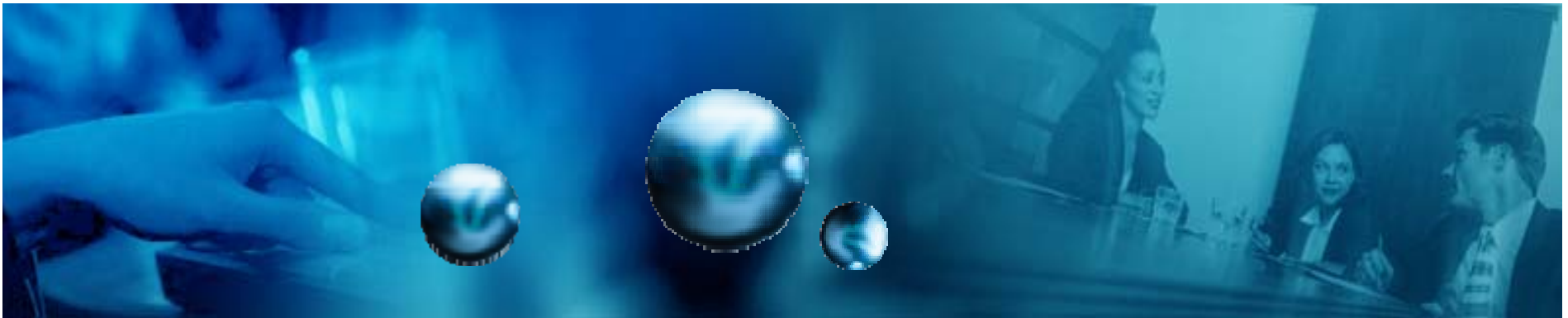

Монгол Улсын Харилцаа Холбооны Зохицуулах Хороо

Шуудангийн зах зээлийн хөгжил,
шинэ үйлчилгээ

“Бүсийн уулзалт семинар” Өвөрхангай аймаг. 2008.11.21-22

Сэдэв

- 1. Шуудангийн зах зээл, түүний хөгжлийн чиг хандлага**
- 2. Шуудангийн шинэ үйлчилгээний хөгжил**
- 3. Найробигийн шуудангийн стратеги**

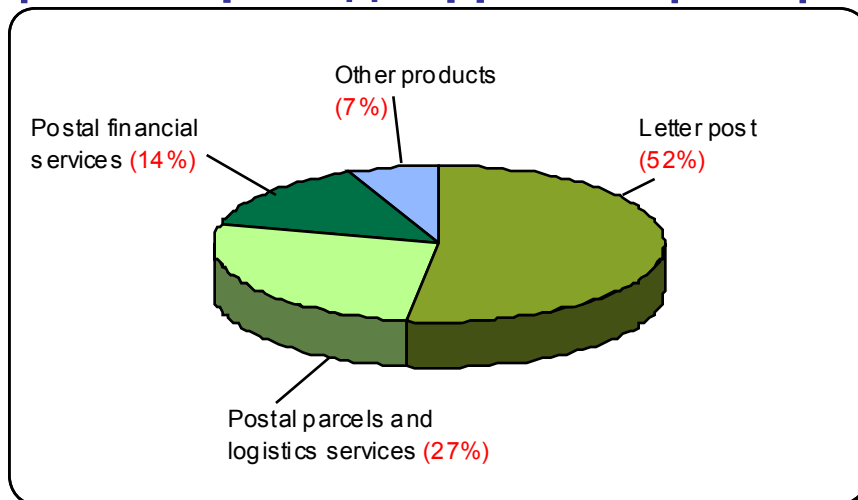
Шуудангийн салбарын орлого

Дэлхийн дундаж, 2006

Глобаль орлого: **204.8** биллион ЗТЭ

- **13%** -иар 2005- 2006 онд
- Улс орнуудын хэмжээнд 76,4%-иар тус тус өссөн

Орлого бүтээгдэхүүний төрлөөр

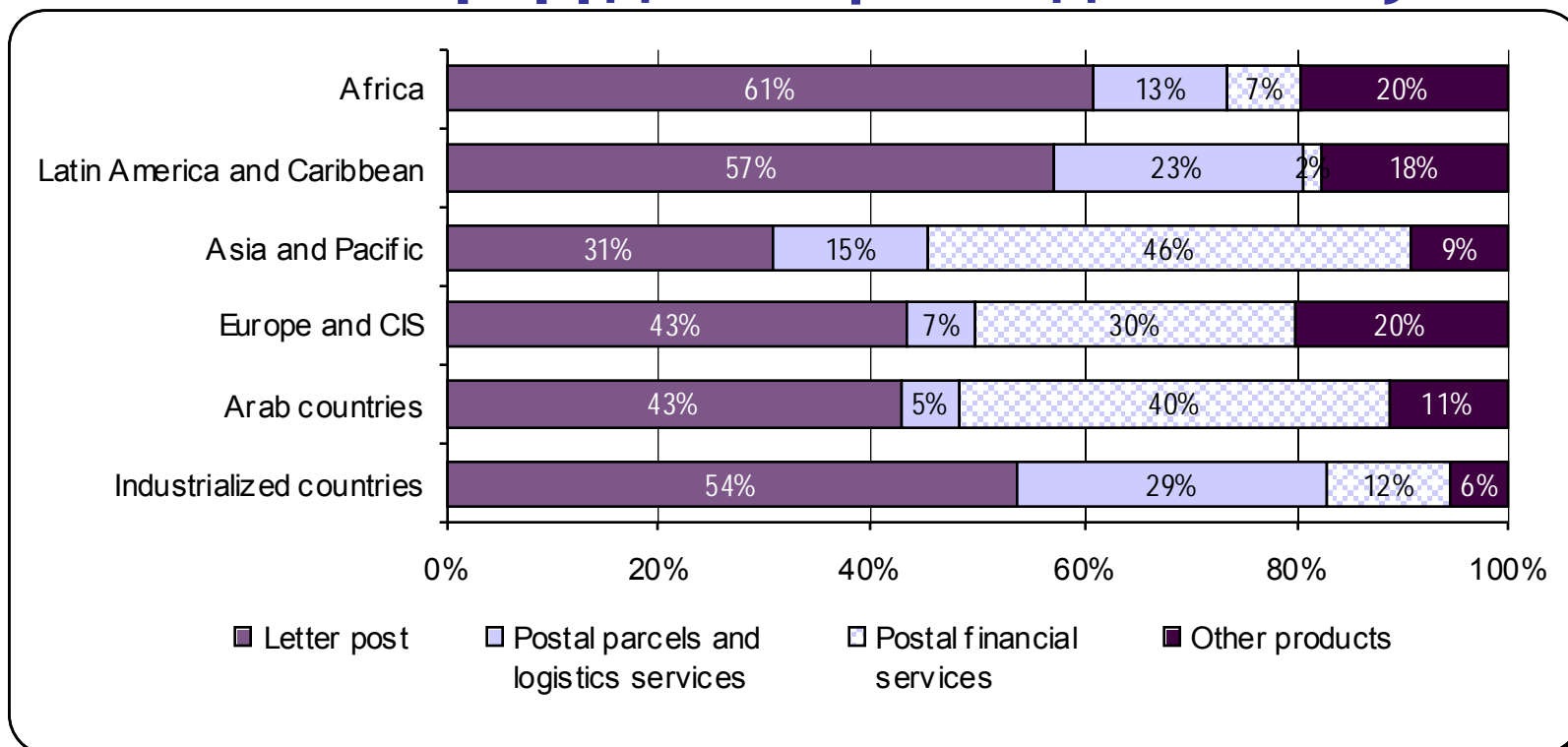

- Нийт орлогын 52.3% бичиг захидлын орлого байгаа нь 2005 оныхоос 7.7% -иар бага байна.
- Илгээлтийн орлого 6%-иар өссөн байна.

Бүтээгдэхүүний орлогын төрөл бүсүүдээр

2006 оны бүсүүдийн орлогод эзлэх хувь

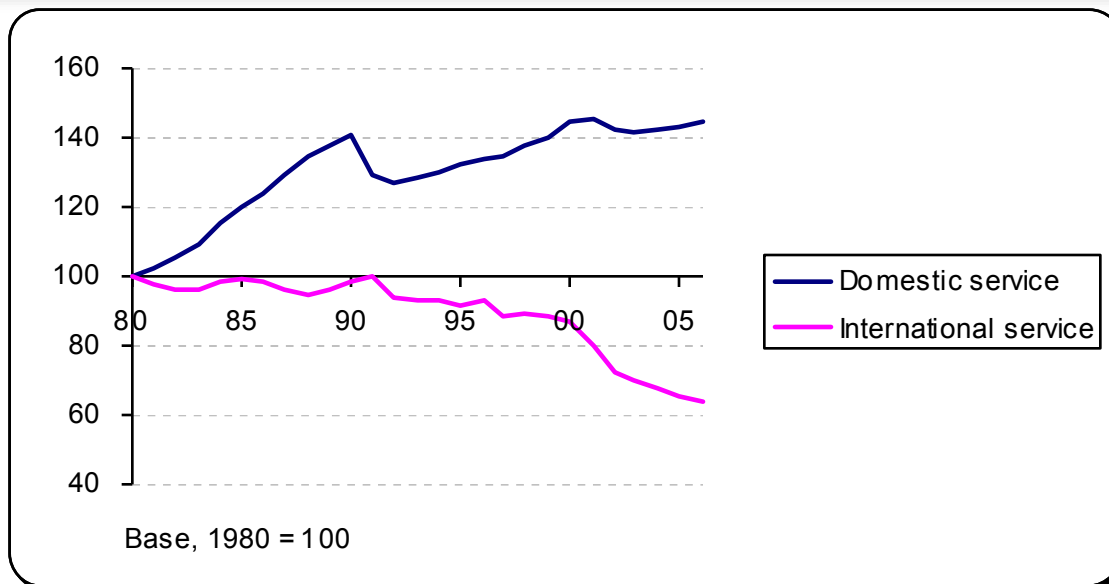

▪ Ази Номхон далайн орнуудын хувьд шуудангийн санхүүгийн үйлчилгээний орлого нийт орлогын тал хувийг эзэлж байна.

Бичиг захидлын үйлчилгээний өөрчлөлт

дэлхийн дунджаар

Дотоод шуудан 2006 онд өссөн бол гадаад шуудангийн бичиг захидлын тоо багассан байна.

Жилийн дундаж өөрчлөлтүүд

1980-1990

1990-2000

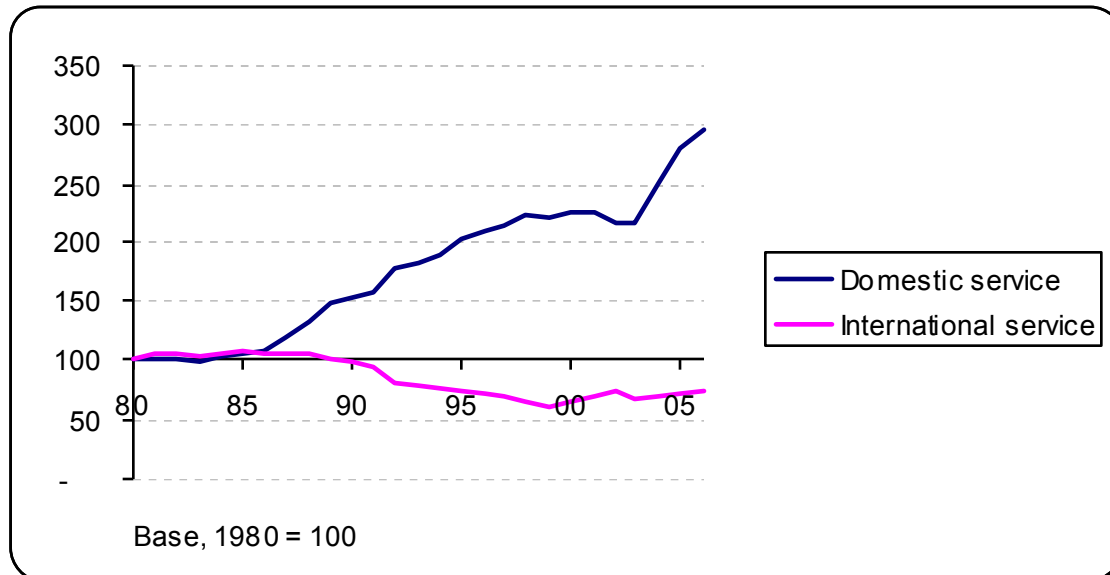
2000-2006

2005-2006

▪ Дотоод бичиг захидал	3.4 %	0.3 %	0.0 %	0.9 %
▪ Гадаад бичиг захидал	-0.2 %	-1.3 %	-5.9 %	-2.0 %

Илгээлтийн үйлчилгээний өөрчлөлт дэлхийн дунджаар

Дэлхийн хэмжээнд шуудангийн илгээлтийн өсөлт 2006 онд ч үргэлжилсэн байна.

Жилийн дундаж өөрчлөлтүүд

	1980-1990	1990-2000	2000-2006	2005-2006
▪ Дотоод үйлчилгээ	4.3 %	4.1 %	5.4 %	4.8 %
▪ Гадаад үйлчилгээ	-0.2 %	-4.1 %	2.3 %	1.4 %

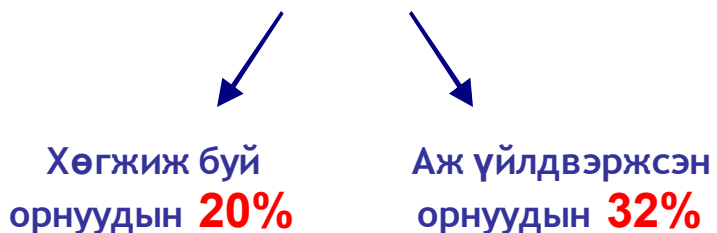

Шинэ үйлчилгээ гибрид шуудан

2006 оны дэлхийн дундаж үзүүлэлтүүд

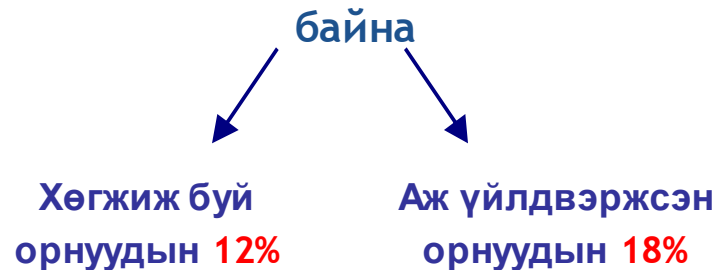
Дотоод шуудан

Нийт улс орны **22%** нь уг үйлчилгээг эрхэлж байна

Гадаад шуудан

Нийт улс орнуудын **13%** нь уг үйлчилгээг эрхэлж байна

Шинэ бүтээгдэхүүн Логистик үйлчилгээ

2006 оны дэлхийн дундаж үзүүлэлтүүд

Нийт улс орнуудын **28%**
нь уг үйлчилгээг эрхэлж байна

Хөгжиж буй
орнуудын **26%**

Аж үйлдвэржсэн
орнуудын **36%**

Шинэ үйлчилгээ - Online Internet Services

2006 оны дэлхийн дундаж үзүүлэлтүүд

Нийт улс орнуудын **60%**
нь уг үйлчилгээг эрхэлж байна

Хөгжиж буй
орнуудын **56%**

Аж үйлдвэржсэн
орнуудын **86%**

Үзүүлж буй
үйлчилгээний гол
хэлбэрүүд

- Чиглүүлэгч хяналтын систем (нийт улс орны 49%)
- Үнэ тарифын тухай мэдээлэл (41%)
- Шуудангийн код харах (32%)
- Филателийн бүтээгдэхүүн борлуулах (31%)
- Е-шуудангийн үйлчилгээ (30%)
- бусад.

Хөгжиж буй орнуудын үйлчилгээнд тавигдаж буй шаардлага, чиглэл

- Шуудан болон түүнтэй холбоотой үйлчилгээний хэрэглээ их
- B2B болон B2C үйлчилгээний хэрэглээ
- Бизнесээ хөгжүүлэхийн тулд үйлчилгээний чанарыг сайжруулах
- Директ шуудангийн зах зээлийг тогтвортой өсгөх
- Илгээлт болон буухиа шуудангийн үйлчилгээг нэмэгдүүлэх
- Төлбөрийн болон банкны үйлчилгээ, худалдааны үйлчилгээний өндөр хэрэглээ

Шуудангийн үйлчилгээний үнэт ХЭЛХЭЭ

- Өгөгдлийн үйлчилгээ
- Медиа үйлчилгээ
- Технологийн дамжлага, хэвлэх үйлчилгээ
- Шуудан ба баримтын үйлчилгээ
- Хүргэлтийн үйлчилгээ
- Хэрэглэгчийн лавлах үйлчилгээ

Шуудангийн үйлчилгээний үнэт хэлхээ

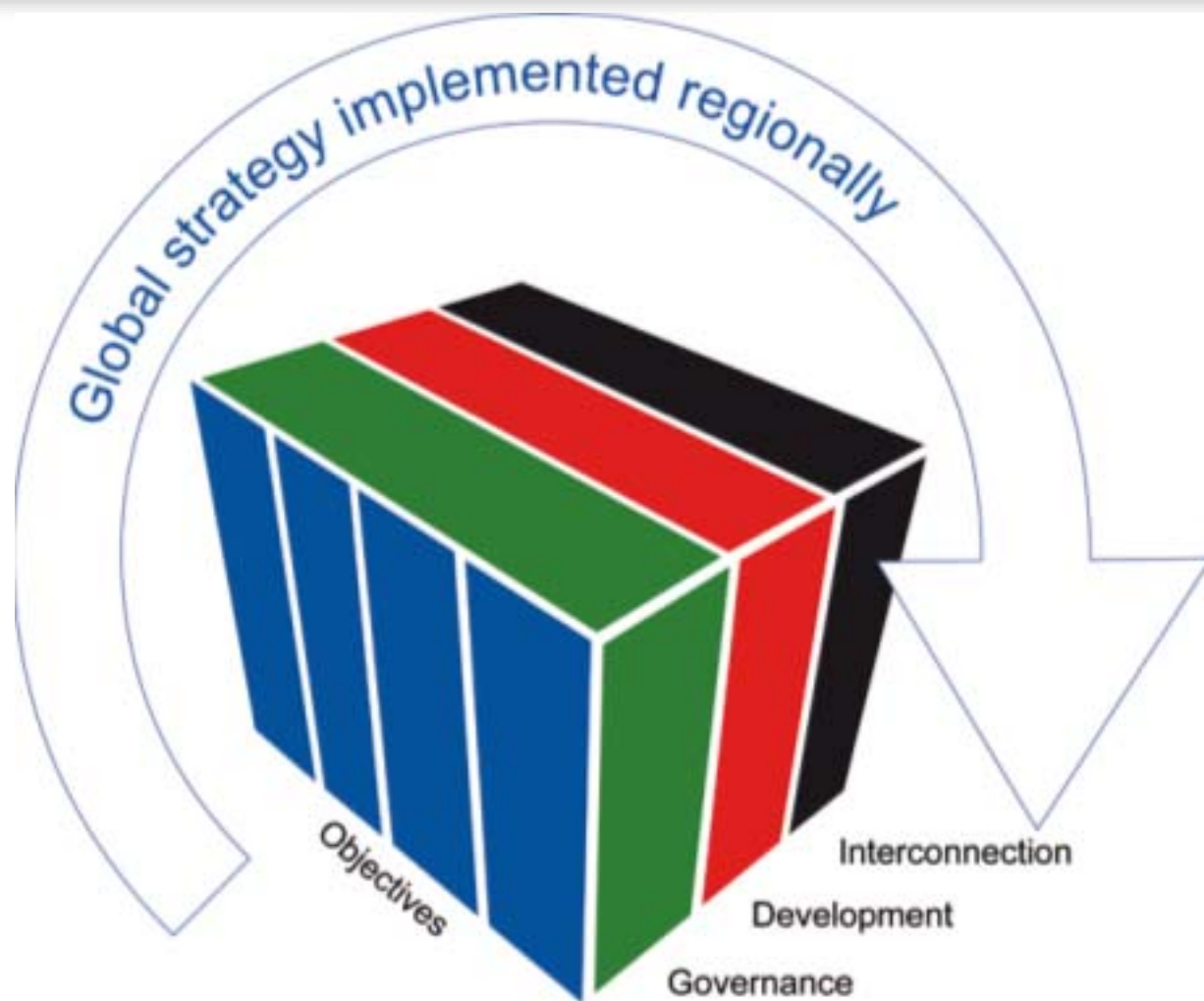

2009-2012 он шуудангийн салбарыг хөгжүүлэх гол түлхүүрүүд

- Үнэ нэмэгдүүлэх үйлчилгээний төрлийг бий болгох
- Хувийн хэвшилд оруулах хөрөнгө оруулалтыг нэмэгдүүлэх
- Болж буй технологийн өөрчлөлт нь тоног төхөөрөмж, технологийг нийлүүлэх ажил нь түлхүүр
- Зохицуулалтын дүрэм журмыг технологийн өөрчлөлтөд нийцүүлэх
- Техникийн стандартуудыг тогтоох

Найробигийн шуудангийн стратеги

Найробигийн шуудангийн стратеги

Стратегийн дөрвөн багана нь Холбооны нэгдмэл байдлын үүднээс дотоодыг болон бүс нутаг, глобаль өөрчлөлтүүдтэй нийцэх дараах 4 зорилтоос бүтнэ.

- Хэрэглэгчдийн болон зах зээлийн шаардлагад нийцсэн 3-н хэмжээст шуудангийн сүлжээний чанар, үр ашгийг нэмэгдүүлэх;
- Нийгэм эдийн засаг, технологийн орчинд зохицсон бүх нийтийн үйлчилгээг бий болгох;
- Шуудангийн салбарын тогтвортой хөгжил, эдийн засгийг идэвхижүүлэх;
- Шуудангийн зах зээл, үйлчилгээний хөгжлийг дэмжих.

Дээрхи 4-н зорилтыг хэрэгжүүлэх 18-н стратегийн программын хүрээнд оролцогчдын үүргийг тодорхойлсон.

Найробигийн шуудангийн стратеги

- Шуудангийн салбар нь глобаль эдийн засгийн чухал хэсэг мөн” гэсэн 2009-2012 он хүртэлхи Найробигийн шуудангийн стратегийг хэлэлцэж баталлаа. Уг стратеги нь нийт 4 үндсэн хэсгээс бүрдэх ба дүгнэх түлхүүр индикаторуудыг тогтоосноороо давуу талтай.
- Найробигийн шуудангийн стратеги нь шуудангийн салбарт дотоодын болон бүсийн, глобаль стратеги төлөвлөлтийн бат бэх суурийг бий болгосноор шуудангийн салбарыг бүхэлд нь ирээдүйд хөгжүүлэх зураг төдийгүй ДШХ-ны тогтвортой хөгжлийг дэмжих төсөл санхүүгийн болон төлөвлөгөөтэй уялдан хийгдсэн юм.

Найробигийн шуудангийн стратеги

- **1-р зорилтын хүрээнд:**
- 1.1-р Хөтөлбөр - Үйлчилгээний чанар, шуудангийн сүлжээний үр ашгийг сайжруулахад гишүүн орон: (ЗГ, зохицуулагч, БНҮ-г хэрэгжүүлэгч оператор, болон бусад операторууд) дараах асуудлууд дээр анхаарах ёстой:
  - Үйлчилгээний чанарыг дээшлүүлэх шийдлийг гаргах өөрөөр хэлбэл хаягжилтын системийг нэвтрүүлэх
  - Чанарын зорилтуудыг тодорхойлох
  - Улс хоорондын үйлчилгээний стандартуудыг хангах алхмуудыг хэрэгжүүлэх

Мэдээлэл харилцаа холбооны технологи, шуудангийн электрон үйлчилгээ

Найробигийн шуудангийн стратегид E-үйлчилгээний талаар дараах хөтөлбөрүүдийг тусгасан:

- Шуудангийн технологи ажиллагаанд мэдээллийн технологийг нэвтрүүлэхэд шаардлагатай хөрөнгө оруулалтын хэмжээг нэмэгдүүлж сүлжээг хөгжүүлэх
- Мэдээлэл, харилцаа холбооны технологийг ашигласан олон нэр төрлийн бүтээгдэхүүн үйлчилгээнүүдийг бий болгох
- Технологийн өөрчлөлтөд нийцүүлэн БНҮ-г өөрчлөх
- Шинэ технологи ашигласнаар зах зээлийн хөгжүүлэх.
- Бүх нийтийн үйлчилгээг хүртээмжтэй болгох

Найробигийн шуудангийн стратеги

- **4-р зорилтын хүрээнд :**
- 4.1 –р хөтөлбөр – Хэрэглэгчийн шаардлагад нийцэх зах зээл, салбарын судалгаагаар хангах
- Шуудангийн зах зээлийн тухай ойлголт, мэдлэгийг хөгжүүлэх
- Хэрэглэгч төвтэй өөрчлөлт шинэчлэл, бүтцийн өөрчлөлтийг шуудангийн технологи, системийн болон техникийн шинэчлэлийг хийх
- Хэрэглэгчтэй хамааралтай бүх хэсэгт туршлага солилцох, зах зээлийн судалгаа хийх

Мэдээлэл харилцаа холбооны технологи, шуудангийн электрон үйлчилгээ

Шуудан бол мэдээлэл, харилцаа холбооны итгэлтэй хэрэглэгч

Industrialized countries ~82%

Developing countries ~40%

- Secure email & Hybrid mail
- Electronic Change of Address
- E-Postcard, E-telegram
- E-Registered and Certified Mail
- E-Archiving, E-time-stamping

Холбооны
үйлчилгээ

Худалдааны
үйлчилгээ

Industrialized countries ~37%

Developing countries ~38%

- Public Internet Terminals
- E-government
- Identity Register
- Certificate Authorities
- E-Change of Address
- E-shopping malls

Шуудангийн
шинэчлэл

Industrialized countries ~33%

Developing countries ~10%

- E-shopping
- E-marketplaces
- E-procurement

Хүргэлтийн
үйлчилгээ

Санхүүгийфн
үйлчилгээ

Industrialized countries ~40%

Developing countries ~8%

- E-Banking, Funds transfer
- E-Money order
- E-Invoice presentment and payment

** Based on 2004 Postal Statistics conducted by the International Bureau

Мэдээлэл харилцаа холбооны технологи, E – үйчилгээг ашиглах стратеги

Үндсэн боломж

Худалдааг автоматжуулах
Website-удтай хамтрах
Track and trace
Физик үйлчилгээний
хүртээмжийг интернетээр
өргөжүүлэх
Хаягийн өөрчлөлт
Автомат салбар

Хүртээмж, чанар,
үр ашиг

Ирээдүйд хүрэх гүүр

Гибрид шуудан
е-дэлгүүр
eMarketplaces
Public Internet Terminals
е-баталгаа, е-телеграмм

Физик болон
тоон үйлчилгээг
холбох үүрэг

Мультимедиа шуудан

-Нууц е-шуудан
еБанк
еМөнгөн гуйвуулга
ебаталгаажуулалт
еЗасаглал

Шинэ үйлчилгээ

Мэдээлэл харилцаа холбооны технологи, шуудангийн электрон үйлчилгээ

- Аюул: Холбооны глобал зах зээл дээр бичиг захидлын тоо жилээс жилд буурах хандлагатай байна.
  - Хэрэглэгчийн өөрчлөгдөн байгаа хэрэгцээнд нийцүүлэн мэдээлэл холбооны технологийг хөгжүүлэх
- Бидний давуу тал
  - БНУ-г хүргэж байгаа
  - Бүх салбарын хэмжээнд физик болон санхүүгийн үйлчилгээг глобал хэмжээнд үзүүлж байна.
  - Дэлхийн хэмээнд хамтран ажилладаг .
- Боломж: Мэдээлэл, холбооны технологи нь
  - Үндсэн үйлчилгээг дэмжинэ: чанар, хүртээмжийг нэмэгдүүлнэ.
  - Нэмэлт үйлчилгээг бий болгож байна.
  - Энэ зах зээл нь найдвартай аюулгүй байдлыг шаардаж байна.

Найробигийн шуудангийн стратегийг хэрэгжүүлэх

Хууль эрх зүйн орчинг бүрдүүлэх

- Шуудангийн БНУ-ний үүргийн тодорхойлолтыг өөрчлөх
- БНУУ-г хэрэгжүүлэхэд хувийн хэвшил болон бусад операторуудыг оролцуулах нөхцлийг бүрдүүлэх

Шинэ үйлчилгээ хөгжүүлэх

- Шинэ үйлчилгээг хөгжүүлэх сүлжээний дэд бүтцийг бий болгоход Х.О хийх
- Шуудангийн үйлчилгээний тариф тогтоох аргачлалыг уян хатан болгох

Үйлчилгээний чанарын үзүүлэлт

- Шуудангийн үйлчилгээний чанарын үзүүлэлтийг ДШХ-ны зорилттой холбон шинэчлэн тогтоох

АНХААРЛ ТАВЬСАНД БАЯРЛАЛАА